«8D11301 – Логистика (сала бойынша)» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесіне іздену үшін ұсынылған Тажиев Рашид Ойыкбаевичтің «Көліктік-логистикалық қызмет көрсетудің цифрлық экожүйелерін дамыту негізінде автомобиль жүк тасымалдарын басқаруды жетілдіру» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына ресми

РЕЦЕНЗЕНТТІҢ ЖАЗБАША ПІКІРІ

р/н №	Өлшем шарттар	Өлшем шарттарға сәйкестігі (жауап нұсқаларының бірін сызу)	Ресми рецензенттің ұстанымына негіздеме (ескертуді курсивпен көрсету)
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымды дамытудың басым бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:	Диссертациялық зерттеу Қазақстан Республикасының көліктік-логистикалық қызмет көрсетуде автомобиль жүк тасымалдарын басқаруды жетілдіру барысындағы цифрлық экожүйелердің дамыту тұжырымдамасына сәйкес келеді және ұлттық даму жоспары мен Президент жолдауларымен үйлеседі.
		1) диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірін көрсету);	
		2) диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауын көрсету);	
		3) диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету) келеді.	
2.	Ғылым үшін маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.	Р.О.Тажиевтің диссертациялық жұмысы ғылымға елеулі үлес қосады, ал зерттеу маңыздылығы ашылған. Диссертацияда автомобиль жүк тассымалдары саласын жетілдіруде цифрлық эксожүйе негізінде инновациялық қызметті басқарудың негізгі тұжырымдамаларын қарастырылады және өз кезегінде Қазақстандағы автомобиль жүк таымалдарындағы көліктік-

			логистикалық жүйесін одан әрі дамыту үшін өзекті және маңызды міндет болып табылады. Докторант автомобиль жүк тасымалдары саласын басқаруда әртүрлі әдістемелерін жүйелендіруге әрекет жасады, олардың арасында: цифрлық экожүйелерді дамыту технологияларын бағалау, алдын ала алынған экономикалық тиімділікті бағалау әдістемесі атап өтілді.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі:	Зерттеу барысында докторантпен диссертациялық зерттеу жұмыста өзі жазу қағидаты сақталған.
		1) жоғары;	
		2) орташа;	
		3) төмен;	
		4) өзі жазбаған.	
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі:	Докторанттың диссертациялық жұмысының өзектілігі жеткілікті деңгейде негізделген.
		1) негізделген;	
		2) ішінара негізделген;	
		3) негізделмеген.	
		4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды:	Диссертациялық жұмыстың мазмұны (оған кіретін белгілер мен қысқартулар, анықтамалар, кіріспе, үш тарау, қорытынды, пайдаланылған дереккөздер тізімі) жалпы диссертация тақырыбын айқындайды.
		1) айқындайды;	
		2) ішінара айқындайды;	
		3) айқындамайды.	
		4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді:	Диссертациялық жұмыстың мақсаты мен міндеттері зерттеу тақырыбына сәйкес келеді.
		1) сәйкес келеді;	
		2) ішінара сәйкес келеді;	
		3) сәйкес келмейді.	
		4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен ережелері логикалық байланысқан:	Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық толық байланысқан және бірізділігін тапқан.
		1) толық байланысқан;	
		2) ішінара байланысқан;	

		3) байланыс жоқ.	
		4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған:	Диссертациялық зерттеуде сыни талдау айқын көруге болады. Диссертант көліктік-логистика саласындағы автомобиль жүк тасымалдарын басқарудағы тұжырымдамалары мен цифрлық экожүйелерді дамытудағы тиімділігінің теориялық аспектілеріне және Қазақстан Республикасының автомобиль жүк тасымалдары саласындағы экономикалық тиімділігіне талдау жүргізді. Диссертантпен ұсынылған әдістер мен тұжырымдамалар дәлелді, ал басқа автордың қолданған дәлелді сөздері диссертанттың тарапынан сыни пайымдауға және логикалық келісімге келеді.
		1) сыни талдау бар;	
		2) талдау ішінара жүргізілген;	
		3) талдау өз пікіріне емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген;	
		4) талдау жоқ.	
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми нәтижелер мен ережелер жаңа ма?	Ғылыми нәтижелер, қағидалар мен ұсыныстар толығымен ішінара жаңа болып табылады. Зерттеу нәтижесінде автормен ұсынылған ғылыми нәтижелер мен қағидалар ҚР ҒЖБМ БҒСБК ұсынылатын, Халықаралық рецензияланған ғылыми журналдарда, халықаралық конференцияларда ғылыми мақалалармен айқындалған.
		1) толығымен жаңа;	
		2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);	
		3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	
		5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа ма?	Зерттеу жұмысында диссертант жаңа деп сипаттауға болатын тиісті қорытындылар жасады. Ғылыми тұжырымдар макро деңгейде де, жеке жоба деңгейінде де жаңашылдықтар арқылы жетілдіру процесінің тиімділігін түсінуге жаңа үлес қосады. Алынған нәтижелер көліктік-логистикалық саласындағы автомобиль жүк тасымалдарын басқаруды одан әрі зерттеулердің негізін құрайды, сондай-ақ аталған саланы басқаруда цифрлық экожүйелерді дамытудың теориялық базасын байытады.
		1) толығымен жаңа;	
		2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);	
		3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	

		5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?	Техникалық, технологиялық, экономикалық және басқару шешімдері толығымен жаңа әрі негізделген болып табылады.
		1) толығымен жаңа;	
		2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);	
		3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық негізгі қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген (qualitative research (куолитатив ресеч) және өнер және гуманитарлық ғылымдар бойынша даярлық бағыттары үшін).	Зерттеудің негізгі қорытындылары әртүрлі ғылыми әдістерді қолдану тәсілдері көрсетілген. Нәтижелердің дұрыстығы инновацияларды коммерцияландыру саласындағы жетекші отандық және шетелдік ғалымдардың еңбектеріне сүйенген. Сонымен қатар, жұмыс халықаралық ұйымдарды қоса алғанда, ресми көздерден жиналған статистикалық мәліметтерге негізделген.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі ережелер	Әрбір ереже бойынша келесі сұрақтарға жеке жауап беру қажет:	1.Автомобиль жүк тасымалдарын басқару жүйесінің ғылыми негізделген құрылымы анықталып, оның негізгі элементтері, қызметтері және олар арасындағы өзара байланыстар жүйелендірілді. 7.1 Дәлелденді. 7.2 Жоқ, травиалды емес. 7.3 Ия, жаңа. 7.4 Қолдану деңгейі кең. 7.5 Мақалаларда дәлелденген. 1) Application of marketing digital technologies in high-tech road freight transportation projects // «Жаһандық өзгерістер жағдайындағы тұрақты экономикалық даму парадигмасы: сын-қатерлер, салдар, мүмкіндіктер» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы жинағы, Алматы қаласы 11-12 сәуір 2023ж., Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 175-187б. DOI: https://doi.org/10.26577/SEDGCh.2023v1ca15
		7.1 Ереже дәлелденді ме?	
		1) дәлелденді;	
		2) шамамен дәлелденді;	
		3) шамамен дәлелденбеді;	
		4) дәлелденбеді;	
		5) бұл тұжырымда ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес.	
		7.2 Тривиалды ма?	
		1) ия;	
		2) жоқ;	
		3) бұл тұжырымда ереженің тривиалды екенін тексеру мүмкін емес.	
		7.3 Жаңа ма?	
		1) ия;	
		2) жоқ;	

		3) бұл тұжырымда ереженің жаңашылдығын тексеру мүмкін емес. 7.4 Қолдану деңгейі: 1) тар; 2) орташа; *3) кең* 4) бұл тұжырымда ереженің қолдану деңгейін тексеру мүмкін емес. 7.5 Мақалада дәлелденген бе? *1) ия;* 2) жоқ 3) бұл тұжырымда мақаладағы ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес.	2) Boris, O.A., Tazhiyev, R.O., Markeeva, G.A., Litvinov, N.I. (2023). The System Approach to the Management of Climate Responsibility of Entrepreneurship in Digital Economy Markets Based on the Internet of Things. In: Popkova, E.G. (eds) Smart Green Innovations in Industry 4.0. Springer Climate. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-45830-9_18 3) The use of marketing tools in the activities of road freight transportation // «Жаһандық өзгерістер жағдайындағы тұрақты экономикалық даму парадигмасы: сын-қатерлер, салдар, мүмкіндіктер» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы жинағы, Алматы қаласы 8-9 сәуір 2024ж., Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 51-60б. 2. Автомобиль жүк тасымалдарын басқарудың тиімділігіне цифрлық экожүйелердің әсер ету моделі құрастырылды. 7.1 Дәлелденді. 7.2 Жоқ, травиалды емес. 7.3 Ия, жаңа. 7.4 Қолдану деңгейі кең. 7.5 Мақалаларда дәлелденген. 1) Baimukhanbetova , E., Tazhiyev, R., Sandykbayeva , U., & Jussibaliyeva , A. (2023). Digital Technologies in the Transport and Logistics Industry: Barriers and Implementation Problems. Eurasian Journal of Economic and Business Studies, 67(1), 82–96. https://doi.org/10.47703/ejebs.v1i67.255 2) Boris, O.A., Tazhiyev, R.O., Markeeva, G.A., Litvinov, N.I. (2023). The System Approach to the Management of Climate Responsibility of

			Entrepreneurship in Digital Economy Markets Based on the Internet of Things. In: Popkova, E.G. (eds) Smart Green Innovations in Industry 4.0. Springer Climate. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-45830-9_18 3) Tazhiyev, R. O., Dirsehan, T., Baimukhanbetova, E. E., & Sandykbaeva, U. D. (2024). Road Freight Quality Management in Industry 4.0: International Experience and Perspectives in Kazakhstan. Economies, 12(8), 218. https://doi.org/10.3390/economies12080218 3. Өнеркәсіп 4.0 перспективасында автомобиль жүк тасымалдарын басқарудың қазақстандық жүйесінің құрылымы негізделді. 7.1 Дәлелденді. 7.2 Жоқ, травиалды емес. 7.3 Ия, жаңа. 7.4 Қолдану деңгейі кең. 7.5 Мақалаларда дәлелденген. 1)Application of marketing digital technologies in high-tech road freight transportation projects // «Жаһандық өзгерістер жағдайындағы тұрақты экономикалық даму парадигмасы: сын-қатерлер, салдар, мүмкіндіктер» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы жинағы, Алматы қаласы 11-12 сәуір 2023ж., Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 175-187б. DOI: https://doi.org/10.26577/SEDGCh.2023v1ca15 2)The use of marketing tools in the activities of road freight transportation // «Жаһандық өзгерістер жағдайындағы тұрақты экономикалық даму парадигмасы: сын-қатерлер, салдар, мүмкіндіктер» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы жинағы, Алматы қаласы 8-9 сәуір 2024ж., Әл-Фараби

			атындағы ҚазҰУ, 51-60б. 3)Tazhiyev, R., Baimukhanbetova, E., & Sandykbayeva, U. (2024). //Совершенствование управления автомобильными перевозками с помощью цифровых транспортных и логистических экосистем. Вестник КазАТК, 132(3), 129–139. https://doi.org/10.52167/1609-1817-2024-132-3-129-139 4)Тажиев Р.О., Баймуханбетова Э.Е., Болатқызы С., Дирсехан Т. Анализ и оценка объема транзитных перевозок Республики Казахстан по видам транспорта. Вестник университета «Туран». 2024;(2):426-437. https://doi.org/10.46914/1562-2959-2024-1-2-426-437 4. Автомобиль жүк тасымалдары сапасын басқарудың соңғы халықаралық тәжірибесін талдаудың өзіндік әдістемесі әзірленді және қолданылды. 7.1 Дәлелденді. 7.2 Жоқ, травиалды емес. 7.3 Ия, жаңа. 7.4 Қолдану деңгейі кең. 7.5 Мақалаларда дәлелденген. 1)Baimukhanbetova , E., Tazhiyev, R., Sandykbayeva , U., & Jussibaliyeva , A. (2023). Digital Technologies in the Transport and Logistics Industry: Barriers and Implementation Problems. Eurasian Journal of Economic and Business Studies, 67(1), 82–96. https://doi.org/10.47703/ejebs.v1i67.255 2)Boris, O.A., Tazhiyev, R.O., Markeeva, G.A., Litvinov, N.I. (2023). The System Approach to the Management of Climate Responsibility of Entrepreneurship in Digital Economy Markets Based on the Internet of Things. In: Popkova, E.G. (eds) Smart Green Innovations in Industry

			4.0. Springer Climate. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-45830-9_18 3)Tazhiyev, R. O., Dirsehan, T., Baimukhanbetova, E. E., & Sandykbaeva, U. D. (2024). Road Freight Quality Management in Industry 4.0: International Experience and Perspectives in Kazakhstan. Economies, 12(8), 218. https://doi.org/10.3390/economies12080218 5. Автомобиль жүк тасымалдарын басқаруды ұйымдастырудың жетілдірілген сызбасы және Өнеркәсіп 4.0 саладағы автомобиль жүк тасымалын басқарудың жаңа көзқарасы ұсынылды. 7.1 Дәлелденді. 7.2 Жоқ, травиалды емес. 7.3 Ия, жаңа. 7.4 Қолдану деңгейі кең. 7.5 Мақалаларда дәлелденген. 1)Application of marketing digital technologies in high-tech road freight transportation projects // «Жаһандық өзгерістер жағдайындағы тұрақты экономикалық даму парадигмасы: сын-қатерлер, салдар, мүмкіндіктер» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы жинағы, Алматы қаласы 11-12 сәуір 2023ж., Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 175-187б. DOI: https://doi.org/10.26577/SEDGCh.2023v1ca15 2)Boris, O.A., Tazhiyev, R.O., Markeeva, G.A., Litvinov, N.I. (2023). The System Approach to the Management of Climate Responsibility of Entrepreneurship in Digital Economy Markets Based on the Internet of Things. In: Popkova, E.G. (eds) Smart Green Innovations in Industry 4.0. Springer Climate. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-45830-9_18 3)The use of marketing tools in the activities of road

			freight transportation // «Жаһандық өзгерістер жағдайындағы тұрақты экономикалық даму парадигмасы: сын-қатерлер, салдар, мүмкіндіктер» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы жинағы, Алматы қаласы 8-9 сәуір 2024ж., Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 51-60б. 4)Tazhiyev, R. O., Dirsehan, T., Baimukhanbetova, E. E., & Sandykbaeva, U. D. (2024). Road Freight Quality Management in Industry 4.0: International Experience and Perspectives in Kazakhstan. Economies, 12(8), 218. https://doi.org/10.3390/economies12080218 6. «KazLogistics Hub» Ұлттық цифрлық платформасының жобасы жасалды және соның негізінде цифрлық экожүйенің біріктірілген архитектурасы құрастырылды. 7.1 Дәлелденді. 7.2 Жоқ, травиалды емес. 7.3 Ия, жаңа. 7.4 Қолдану деңгейі кең. 7.5 Мақалаларда ішінара қарастырылған 1) Application of marketing digital technologies in high-tech road freight transportation projects // «Жаһандық өзгерістер жағдайындағы тұрақты экономикалық даму парадигмасы: сын-қатерлер, салдар, мүмкіндіктер» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы жинағы, Алматы қаласы 11-12 сәуір 2023ж., Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 175-187б. DOI: https://doi.org/10.26577/SEDGCh.2023v1ca15 2) The use of marketing tools in the activities of road freight transportation // «Жаһандық өзгерістер жағдайындағы тұрақты экономикалық даму парадигмасы: сын-қатерлер, салдар, мүмкіндіктер»

			халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы жинағы, Алматы қаласы 8-9 сәуір 2024ж., Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 51-60б. 3) Tazhiyev, R., Baimukhanbetova, E., & Sandykbayeva, U. (2024). //Совершенствование управления автомобильными перевозками с помощью цифровых транспортных и логистических экосистем. Вестник КазАТК, 132(3), 129–139. https://doi.org/10.52167/1609-1817-2024-132-3-129-139 4) Тажиев Р.О., Баймуханбетова Э.Е., Болатқызы С., Дирсехан Т. Анализ и оценка объема транзитных перевозок Республики Казахстан по видам транспорта. Вестник университета «Туран». 2024;(2):426-437. https://doi.org/10.46914/1562-2959-2024-1-2-426-437
8.	Дәйектілік қағидаты.	8.1 Әдіснаманы таңдау – негізделген немесе әдіснама нақты жазылған:	Диссертацияның жалпы жауаптарын ұсыну технологиясы жұмыста жақсы және жан-жақты расталған. Мұндай белгілі бір тәртіп қолданғанын растау үшін зерттеу тәртібін тандаудың қалыс қалған жерлерін толықтырып қарастырғанын көруге болады. Зерттеу технологиясы бір және мәселені шешуге бағытталған көптеген зерттеу әдістерін мұқият біріктіру ұсынылды. Бұл алынған нәтижелердің беделін арттырады.
	Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	*1) ия;*	
		2) жоқ.	
		8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған:	Жұмыста жалпы ғылыми тәсілдер пайдаланылды, атап айтқанда Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар жөніндегі Агенттігінің Мемлекеттік статистика бюросының, Дүниежүзілік Банктің ашық деректерін және бірінші реттік ақпаратты жинау әдісі сауалнама нәтижелерін экономикалық-статистикалық өңдеу, Қазақстан және көрші елдер мен ғаламдық автомобиль жүк тасымалын басқаруда цифрлық экожүйелерді
		1) ия;	
		2) жоқ.	

			қолданатын кәсіпорындардың ресми деректерін талдау, синтездеу, ғылыми жүйелеу. Сонымен қатар, көліктік-логистикалық қызмет көрсету саласындағы басқаруда цифрлық экожүйелер бәсекелестіктің қабілетін арттыру жолдарын әзірлеу үшін әлеуметтік сауалнамалар, маркетингтік әдістер, SWOT талдау, корреляциялық және регрессиялық талдау және ұсыныстарда модельдер қолданылды.
		8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді):	Диссертациялық жұмыста ұсынылған теориялық тұжырымдамалар мен ұсыныстар нақты статистикалық деректер мен түрлі талдаумен негізделіп модельдік ұсыныстар арқылы дәлелденіп, педагогикалық емес, логистикалық сала талаптарына сай ғылыми негізде шешімін тапқан.
		1) ия;	
		2) жоқ.	
		8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған / ішінара расталған / расталмаған.	Диссертациялық зерттеу жұмыста ұсынылған маңызды мәлімдемелер мен тұжырымдар заманауи отандық және шетелдік ғалым зерттеушілердің еңбектеріне, сондай-ақ ресми стратегиялық құжаттарға және статистикалық деректерге жасалған талдаулары нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелер арқылы дәйектелген.
		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз.	Диссертациялық жұмыста қолданылған әдебиеттер тақырыптың теориялық және әдіснамалық негіздерін жан-жақты ауқымды қамтып, отандық және шетелдік зерттеушілердің ғылыми еңбектерін кеңінен қолдану арқылы әдеби шолуы жеткілікті деңгейде қарастырылған.
9	Практикалық құндылық қағидаты	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы:	Зерттеудің теориялық маңыздылығы теориялық тұжырымдамалары мен әдістамалық негіздері зерттеуден автомобиль жүк тасымалдарын басқаруда
		1) бар;	
		2) жоқ.	

			цифрлық экожүйлердің маңыздылығын көрсетуі және ерекшеліктерін айқындай тиімдісін жүзеге асыру бойынша экономикалық тиімділігінің көрсеткіштері Қазақстан экономикасындағы әлеуеті көліктік-логистикалық қызмет көрсету саласындағы кәсіпорындарға тән ұқсастықтарын жинап қарастыра келе тиімді моделін ұсынғанын көруге болады.
		9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары:	Диссертациялық зерттеу жұмысының мәселесі бойынша теориялық тұжырымдамаларды нақтылау, көліктік-логистикалық қызмет көрсетуде автомобиль жүк тасымалдарын басқаруда бәсекеге қабілеттілігін жоғарылату бағыттарындағы цифрлық экожүйелердің бағыттары мен оның әдістемелік қолдану жағдайларын талдау және бағалауы – отандық экономикалық және салааралық ғылым үшін маңызды болып табылады. Зерттеу жұмысының ұсыныстары мен қорытындылары көліктік-логистикалық қызмет көрсету саласындағы кәсіпорындарды басқаруда бәсекелестік деңгейін арттыру бағытында қолдануға болады.
		1) ия;	
		2) жоқ.	
		9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа ма?	Диссертациялық жұмыста ұсынылған практикалық ұсыныстар ғылыми жаңалыққа негізделген, заманауи әдістермен әзірленген және көліктік-логистикалық қызмет көрсетуде автомобиль жүк тасымалдарын басқаруды оңтайландыруда бұрын қолданыстағыларды жетілдіре келе жаңа мазмұндағы ұсыныстар болып табылады.
		1) толығымен жаңа;	
		2) ішінара жаңа (25-75% жаңа);	
		3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы:	Диссертациялық жұмыс ғылыми стильде жазылған және қойылатын талаптарға сай келеді. Академиялық жазудың сапасы жоғары, мәтін түсінікті тілде жазылған. Жұмыстың жалпы академиялық жазуының сапасын түсірмейтін кішігірім стилистикалық толықтырулар бар. Диссертанттың ұсынылған
		1) жоғары;	
		2) орташа;	
		3) орташадан төмен;	
		4) төмен.	

			диссертациялық жұмысы жоғары деңгейде бағалай келе, жұмыстың толықтыру қажет жерлерін атап өту қажет. Олар: - Кейбір ұсыныстарда толықтыра негізделмеген. Мысалы Цифрлық экожүйелердің автомобиль жүк тасымалдарының тиімділігіне әсер ету моделін қарастыруда кәсіпорындарға қатысты толықтай түскенде жұмыс құндылығын арттыратыны анық. - Қазақстандағы логистикалық тиімділік көрсеткіштерінің (LPI) және технологиялық дайындық пен инновацияны дамытудың (GCI) сипаттамалық статистикасы 2023-жылғы деректермен қарастырылған, дегенмен кейінгі жылдар динамикасымен толықтыру ақапарат көздерінде әлі жарыққа шықпауымен байланысты. Алдағы уақытта диссертанттың ғылыми бағытындағы жұмыста қарастыру мүмкіндігінің болуы. - Диссертацияның қорытындысында тақырыбының теориялық негіздерін толықтыруға болады. Дегенмен, жоғарыда көрсетілген толықтыру мүмкіндіктері диссертанттың ұсынылып отырған жұмысына, яғни мазмұнына тікелей әсер етпейді және құндылығын төмендетпейді. Диссертациялық жұмыстың өзіндік логикалық жүйесі бар болып табылады. Ғылыми жұмыста тәжірибелік қолданыста пайдалануға болатын ауқымды әрі маңызды материалдар бар және оларды саланы жетілдіру әрі дамытуға пайдалануға болады.
11.	Диссертацияға ескертулер	Орындалған жұмыстың жоғары деңгейінде, дегенмен қосымша кейбір толықтыруларды атап өткен жөн.	Диссертациялық жұмыстың қорытынды бөлімін мазмұнмен байыту. Қорытындыда ұсынылған ғылыми нәтижелер нақты және орынды. Солай бола тұра, әр ұсыныс бойынша нақты қандай мекемелерге

			немесе құрылымдарға бағытталатыны көрсетілсе, жұмыстың практикалық тартымдылығы арта түседі. Жұмыстың гипотезасы нақты әрі өзекті болып табылады. Дегенмен, гипотезаның талдамалық есептеулермен немесе эмпирикалық деректермен тексерілгені жайлы мәліметтер қосымша толықтырылса, зерттеу айқынырақ көрінер еді. Тілдік жеңілдету ұсынысы бойынша мәтіннің ғылыми стилі сақталған. Алайда кейбір күрделі синтаксистік құрылымдар (3.2 бөлімде) ықшамдалса, негізгі ойды қабылдау жеңілдеп, баяндау тілі айқындала түсер еді. Диссертациялық жұмыс ғылыми құрылымға сай, зерттеу әдістері заманауи және мазмұны өзекті. Жоғарыда аталған ұсыныстар тек жұмыс сапасын жетілдіруге бағытталған және жұмыстың құндылығына еш әсер етпейді. Бұл ескертулер енгізілген жағдайда зерттеу нәтижелерінің тәжірибелік мәні мен ғылыми жаңалығы одан әрі айқындала түсері сөзсіз.
12.	Докторант мақалаларының зерттеу тақырыбы бойынша ғылыми деңгейі (диссертация мақалалар сериясы нысанында қорғалған жағдайда ресми рецензенттер докторанттың зерттеу тақырыбы бойынша әр мақаласының ғылыми деңгейін зерделейді)		Докторанттың зерттеу тақырыбы аясында жарық көрген мақалалары ғылыми тұрғыдан құнды болып табылады. Олар диссертациялық жұмыстың негізгі нәтижелерін, қолданылған әдістемелік тәсілдерді және теориялық негіздемелерді айқындауға бағытталған, отандық және шетелдік рецензияланатын басылымдарда жарияланған. Аталған еңбектерде ғылыми стандарттарға сәйкес құрылым сақталып, зерттеу материалдарына сүйенген нақты қорытындылар ұсынылған. Осы арқылы докторанттың ғылыми ізденістерінің тереңдігі мен кәсіби деңгейінің жоғары екендігі айқындалады.

13.	Ресми рецензенттің шешімі (осы Үлгі ереженің 28-тармағына сәйкес)		Р.О. Тажиевтің диссертациялық жұмысы жоғары техникалық деңгейде қойылған міндеттер тұтас шешілген және логикалық байланысы жоғары жұмыс болып саналады. Құрылымы мен мазмұны бойынша жұмыс PhD дәрежесін алуға бағытталған диссертациялық жұмысқа қойылатын талаптарға сәйкес келеді. Рецензенттің шешімі: Теориялық деңгейі мен тәжірибелік шешімдері бойынша диссертация ғылымның даму бағыттарына сәйкес келе отырып, автор Тажиев Рашид Ойыкбаевич 8D11301 – «Логистика (сала бойынша)» білім беру бағдарламасы бойынша (PhD) философия докторы дәрежесін беруге сай.

Ресми рецензент:
Л.Б. Гончаров атындағы Қазақ автомобиль-жол институты
«Көлік логистикасы және экономика» кафедрасының
Қауымдастырылған профессоры, т.ғ.к.

Агабекова Д.А.